

telefon předseda: 723 589 170
e-mail: mallorn.os@seznam.cz
http://:

Odbor zvláště chráněných částí přírody
MŽP ČR
Vršovická 65
100 10 Praha 10

V Praze dne 24.10.2003

Věc: **Doplňující stanovisko k jednání 24.10.2003 – výjimka živočichové / bagrování Berounka.**

V návaznosti na jednání k výjimce z ochranných podmínek zvláště chráněných druhů živočichů skokana skřehotavého, užovky podplamaté a velevruba malířského v rámci záměru těžby štěrkopískových náplavů na Berounce v úseku Beroun až Mokropsy (včetně úseku v Karlštejně) Vám zasíláme toto doplňující stanovisko:

1. Trváme na názoru, že pro rozhodnutí, zda má být provedeno zjišťovací řízení EIA, je ve shodě se sdělením odboru IPPC a projektové EIA nutno doložit vyjádření příslušného vodohospodářského orgánu. **Trváme na stanovisku, že toto vyjádření musí být vydáno v procesu zákonném, přezkoumatelném a v procesu, který umožňuje účast a vyjádření se stran, kterých se tento záměr týká.** Tedy není možno provést tak klíčové vyjádření, které rozhodne o procesu EIA jinak nežli ve správním řízení vyhlášeném příslušnými vodohospodářskými orgány. Toto rozhodnutí je nutno vydat, jak jsme již dříve uvedli, dle §§ 14 či 15 či 17 vodního zákona v řádném správním řízení. **Varujeme před závažným precedentem, který by nastal v případě, že by odbor zvláště chráněných částí přírody případně přijal takové vyjádření formou pouhého dopisu – sdělení vydaného bez řádného řízení vodohospodářským orgánem.**
2. Chápeme, že odbor zvláště chráněných částí přírody může vést správní řízení pouze k návrhu podanému žadatelem a nemusí ze zákona řešit, zda se v daném území vyskytují i další zvláště chráněné druhy živočichů. **Pouze zdůrazňujeme, že v předmětném území se další druhy zvláště chráněných druhů živočichů vyskytují a že všechny strany řízení o této skutečnosti byly opakovaně informovány.** Ignorování této skutečnosti vede ke stavu, v němž musí žadatel - Povodí Vltavy - počítat s možností, že po vyřízení stávajících povolení a formalit a poté co započne těžba, bude činnost opět Českou inspekcí životního prostředí zastavena na základě skutečnosti ohrožení zvláště chráněných druhů živočichů, na které výjimka vydána nebyla. Předpokládáme, že Povodí Vltavy s tímto možná počítá a akce i tak zahájí, aby tzv. „hráblí“ a nepropadly jim dotace i za cenu dalších řízení a pokut.
3. Nadále jsme přesvědčeni, že plošný záměr těžby, jak vyplývá z projektu, je megalomanský a vedený zájmem o maximální zisky provádějících firem, jednak ze státních a státem zprostředkovaných dotací, jednak z prodeje říčního štěrkopísku, který je již dnes ze zahájených a následně zastavených protiprávních těžeb prodáván např. v betonárce v Letech za 460 Kč / m³ – 22% DPH. **Nejsme a nikdy jsme nebyli proti odtěžení štěrkopískových náplavů tam, kde představují reálné riziko. Toto reálné riziko však nebylo dosud nikde a nijak dokladováno.** Investor – žadatel žádným způsobem nedoložil obecný zájem na této těžbě. Jediným argumentem je stupňovaný emotivní tlak, manipulace veřejným míněním, nepravdivé a nepodložené obviňování ochrany přírody ze zdržování realizace a z ohrožování obyvatelstva, výkřiky o zamindrákovaných členech ekologických sdružení. V neposlední řadě dnes i politický lobing směřující k vynětí vodního zákona z působnosti zákona o ochraně přírody a krajiny a dokonce i ze správního řádu.

Povodí Vltavy prezentuje iracionální a nepodložené, ale pro nezavěšeného občana na první pohled logické argumentace, aby ve chvíli, kdy jsou již odborně neudržitelné, přešlo k argumentacím novým, nicméně stejně nepodloženým. První odůvodnění těžby vzdutím velkých povodní na náplavech Povodí Vltavy postupně opouštělo směrem k významnému vlivu při nižších povodňových stavech, a když i tato argumentace odborně selhala, přešlo plynule k ledochodům. Aby se Povodí Vltavy vyhnulo riziku, že se i ledochody ukáží opět jako nedostatečně odborně podložený argument, hned od počátku důrazně dodává, že se ledochody nedají propočítat a modelovat. Již v předchozím stanovisku jsme uvedli, že s tímto názorem nesouhlasíme.

Skutečný stav je takový, že obecný zájem ochrany přírody i objektivní obecný zájem vodohospodářský jsou z většiny totožné. Povodeň vrátila ze značné části řece a řecišti přirozený ráz, provedla zdarma revitalizaci. Tato přirozená úprava je vítaná jak z hlediska ochrany přírody, tak i z hlediska vodohospodářského, neboť řeka částečně odstranila některé umělé navážky břehů a vymodelovala pro odtok vody výhodnější profilované koryto nežli tomu bylo před povodní. **Jsme přesvědčeni, že nejen obecný zájem ochrany přírody, ale i obecný zájem vodohospodářský je v převážné většině na straně zachování stávajících štěrkopísků v místě jejich uložení. Pokud Povodí Vltavy prosazuje předmětný záměr těžby, porušuje vodní zákon a snaží se provést zásahy zhoršující stávající hydrologicky vyhovující stav koryta řeky.** To, co je povodím Vltavy a ovlivněným obyvatelstvem prostřednictvím starostů obcí vydáváno za obecný zájem, je ve skutečnosti mylná představa o významu a smyslu štěrkopískových usazenin a jejich chování při povodňových stavech, vytvořená v rámci manipulační kampaně Povodím Vltavy. Není vyloučeno, že chování Povodí Vltavy by mohlo naplnit i některé znaky trestného činu šíření poplašné zprávy.

Připouštíme, že v rámci tohoto obecně platného modelu existují výjimky, kdy zvláště vysoko nanesené náplavy (ostrůvky), či jiná místa v souvislosti s další nevhodnou zástavbou či modelací břehového terénu mohou vytvořit za zvláště nepříznivých okolností překážku pro ledochod, případně teoreticky ovlivnit povodňový stav více než zanedbatelně. Povodí Vltavy se však od počátku nenamáhalo jakkoli vytipovat taková kritická místa, natož zdůvodnit hydrologicky nezbytný sanační rozsah. Takový přístup by totiž pochopitelně znamenal menší prebendy z dotací a prodeje štěrkopísku pro firmy a další zainteresované osoby. Veškerá stávající snaha Povodí Vltavy směřovala k silovému protlačení plošné těžby v plném rozsahu a za použití jakýchkoli prostředků, počínaje obcházením a porušováním zákonů, mediální kampaní, lobingem a emočním vydíráním konče.

Jsme přesvědčeni, že neexistuje veřejný zájem na těžbě štěrkopísků v rozsahu a způsobem navrženým a požadovaným Povodím Vltavy. Pokud odbor zvláště chráněných částí přírody žádost Povodí Vltavy posoudí tak, že „jiný společenský zájem převažuje nad zájmem ochrany přírody“, bude to na základě obecně vyvolaného emočně politického tlaku a nikoli pro obecný zájem. Zde by pak měla být použita jako správná formulace, že zde „převažuje jiný politický zájem nad zájmem ochrany přírody“.

Nadále tedy trváme na našem stanovisku ze dne 22.10.2003, předneseném a předaném na jednání dne 24.10.2003, s výše uvedeným doplněním. Na základě žádosti několika stran řízení, zda bychom byli za nějakých okolností ochotni ustoupit od odvolání v případě kladného rozhodnutí Odboru zvláště chráněných druhů živočichů MŽP uvádíme:

Pokud bude žádost Povodí Vltavy na těžbu v předmětném území doplněna tak, že požadavek pro vydání výjimky zúží pouze na ostrůvky v současné době (při současném průtoku) vyčnívající nad hladinu a pokud bude toto výslovně uvedeno v rozhodnutí tak, aby bylo zřejmé, že výjimka se nevztahuje na jakýkoli zásah mimo tyto ostrůvky nyní ani později, tj. že o dalších těžbách se bude jednat v nových řízeních, pak považujeme za velmi pravděpodobné, že by se naše sdružení v tomto řízení neodvolalo, byť zdaleka nejsme přesvědčeni ani o správnosti, ani o zákonnosti tohoto postupu. Naopak, pokud bude vydáno kladné rozhodnutí bez tohoto omezení, považujeme naše odvolání téměř za jisté. V této souvislosti **varujeme před uplatněním vyloučení odkladného účinku rozhodnutí, neboť takový postup není odůvodněný, nebyl doložen obecný zájem, natož nějaké ohrožení v případě prodlení.** Ohrožení zisků firem a zainteresovaných osob nepovažujeme pro rozhodování ve věcech ochrany přírody za relevantní. V případě uplatnění vyloučení odkladného účinku bychom kromě již naznačených možností zastavení činnosti pro chybějící výjimky na jiné druhy zvláště chráněných druhů živočichů použili pro zabránění vzniku škody i natolik mimořádné prostředky jako soudní napadení rozhodnutí s návrhem předběžného pozastavení platnosti rozhodnutí, případně zahájení činnosti.

S pozdravem

MALLORN, o.s.
předseda sdružení
Chelčického 12/1130
130 00 Praha 3

David Mareš
místopředseda sdružení